VNEUS Pautola-Mol Niina(VNK)

08.07.2015
JULKINEN

Asia
Eurohuippukokous 7.7.2015

Kokous
07.07.2015

Eurohuippukokous 7.7.2015 – raportti

Tilanne ennen eurohuippukokousta

Eurooppa-neuvoston ja eurohuippukokouksen puheenjohtaja Donald Tusk kutsui koolle ylimääräisen eurohuippukokouksen 7.7.2015 Kreikassa 5. heinäkuuta 2015 pidetyn kansanäänestyksen jälkeen.

Kansanäänestys järjestettiin, kun Kreikan hallitus oli yksipuolisesti vetäytynyt instituutioiden (Euroopan komissio, Euroopan keskuspankki ja Kansainvälinen valuuttarahasto IMF) kanssa käynnissä olleista Kreikan talouden sopeutusohjelman viimeistä väliarviota koskeneista neuvotteluista.

Eurohuippukokousta edelsi samana päivänä järjestetty ylimääräinen euroryhmän kokous. Kreikka oli indikoinut, että se saattaisi tehdä ehdotuksen uudesta tukipyynnöstä Euroopan vakausmekanismille (EVM).

Kreikan aikaisempi 30.6.2015 tekemä pyyntö uudesta kaksivuotisesta EVM- lainaohjelmasta ja tähän sisältyneestä Euroopan rahoitusvakausvälineen (ERVV) antamien lainojen uudelleenjärjestelystä ja profiloinnista sekä ERVV – ohjelman pidennyksestä on vanhentunut.

Euroryhmä ei saanut esitystä Kreikan uudesta tukipyynnöstä. Euroryhmän jälkeisessä tiedotteessa puheenjohtaja Dijsselbloem ilmoitti, että jatkon kannalta ensimmäinen askel on Kreikan tukipyyntö EVM:lle, toivottavasti jo keskiviikkona 8.7. Vasta tämän jälkeen euroryhmä voi aloittaa oman työnsä ehdotuksen arvioimiseksi.

Eurohuippukokous

Eurohuippukokouksessa kuultiin Kreikan pääministeri Tsiprasin selostus Kreikan tilanteesta kansanäänestyksen jälkeen. Päämiehet keskustelivat mahdollisista ratkaisuvaihtoehdoista ja edellytyksistä edetä neuvotteluissa Kreikan kanssa. Asia tulisi ratkaista kiireellisesti, jotta Kreikka kykenisi hoitamaan lähikuukausien maksuvelvoitteensa ja jotta tilanne likviditeettipulasta ja talletuspaosta kärsivällä Kreikan pankkisektorilla tasaantuisi.

Puheenjohtaja Tuskin tiedotteessa eurohuippukokouksen jälkeen todetaan valmius tehdä kaikki mahdollinen koko euroalueen rahoitusvakauden varmistamiseksi. Pääministeri Tsipras sitoutui esittämään tukipyynnön EVM – sopimuksen sääntöjen mukaisesti ja tiukka ehdollisuus mukaan lukien. Euromaiden päämiehet tulevat arvioimaan, onko edellytyksiä sopimuksen aikaansaamiseksi yhteisiä sääntöjä kunnioittaen.

Tiedotteessa todetaan myös, että Kreikka tulee tekemään ehdotuksen yksityiskohtaisesta uudistusohjelmasta viimeistään torstaina 9.7.2015. Instituutiot tekevät uudistusohjelmasta arvion euroryhmän käsiteltäväksi.

Päämiehet kokoontuvat seuraavan kerran sunnuntaina 12. heinäkuuta 2015. Tilanteesta riippuen, kyse on ja/tai Eurooppa-neuvostosta. Päämieskokousta valmistellaan euroryhmän ylimääräisessä kokouksessa todennäköisesti lauantaina 11.7.2015.

Euromaiden näkemykset tilanteen vakavuudesta ja vaadittavista toimista olivat eurohuippukokouksessa yhteneväiset. Kreikalle on annettu viime vuosina paljon rahoitustukea ja teknistä apua. Uusi hallitus ei ole osoittanut riittävää sitoutumista talousuudistuksiin eikä ole toimeenpannut rahoitustuen vastineeksi sovittuja toimia. Myös Euroopan keskuspankki on tehnyt paljon euroalueen rahoitusvakauden tukemiseksi ja sen työkalut alkavat olla lopussa.

EVM- tukiohjelma on monien mielestä ainoa jäljellä olevana vaihtoehto Kreikalle. Lyhytaikainen siltarahoitus tai velkojen pääomien leikkaaminen (ns. hair-cut) eivät tule kysymykseen.

Suomen puheenvuorossa korostettiin, että vielä on mahdollista rakentaa ohjelma, mutta edellytyksenä on Kreikan uskottava sitoutuminen uudistuksien jatkamiseen. Rahoitustuen edellytyksenä on ehdollisuus. IMF:n osallistuminen on tärkeää. Suomi voi hyväksyä vain sellaiset toimet, jotka eivät lisää Suomen kokonaisvastuita.

Eurooppa-neuvoston ja eurohuippukokouksen puheenjohtaja Tusk korosti keskustelujen jälkeen, että aika on vähissä ja vaikka hän on tähän asti välttänyt puhumista määräajoista, lopullinen deadline on tällä viikolla. Tuskin mukaan edessä on kaikkein kriittisin hetki koko euroalueen historiassa. Jos sunnuntaihin mennessä ei ole yhteisymmärrystä Kreikan kanssa, on Kreikan pankkijärjestelmä entistä suuremmissa vaikeuksissa. Tuskin mukaan mahdollinen Kreikan maksukyvyttömyys ja pankkijärjestelmän romahdus tulevat vaikuttamaan koko Eurooppaan. Tusk korosti, että kaikki ovat vastuussa kriisistä, joten myös vastuu ratkaisun löytymisestä on yhteinen.

Komission puheenjohtaja Juncker totesi huippukokouksen jälkeen, että komissiolla on Grexit-skenaario valmisteltuna.

Suomen edustajat

Pääministeri Juha Sipilä ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	Eurooppa-neuvosto, Kreikka, Euroryhmä
Hoitaa	**UM, VM, VNK**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM, TPK, VTV, YM